
**Ierosināta lieta par minimālā ienākumu līmeņa
ģimenes (personas) atzīšanai par trūcīgu atbilstību Satversmei**

Satversmes tiesas 3. kolēģija 2019. gada 13. novembrī ierosināja lietu “Par Ministru kabineta 2010. gada 30. marta noteikumu Nr. 299 “Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu” 2. punkta vārdu “ja tās vidējie ienākumi katram ģimenes loceklim mēnesī pēdējo triju mēnešu laikā nepārsniedz 128,06 *euro*” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 109. pantam”.

Apstrīdētā norma

Ministru kabineta 2010. gada 30. marta noteikumu Nr. 299 “Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu” 2. punkts:

“Ģimene (persona) atzīstama par trūcīgu, **ja tās vidējie ienākumi katram ģimenes loceklim mēnesī pēdējo triju mēnešu laikā nepārsniedz 128,06 *euro*** un ja:

- 2.1. tai nepieder naudas līdzekļu uzkrājumi vai īpašums, izņemot šo noteikumu 19. punktā minēto;
- 2.2. tā nav noslēgusi uztura līgumu;
- 2.3. tā nesaņem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas sniegtos pakalpojumus vai tā neatrodas ieslodzījumā;
- 2.4. persona ir reģistrējusies Nodarbinātības valsts aģentūrā kā bezdarbnieks atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 37. panta pirmajai daļai.”

Augstāka juridiska spēka normas

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pants: “Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika.”

Satversmes 109. pants: “Ikvienam ir tiesības uz sociālo nodrošinājumu vecuma, darbnespējas, bezdarba un citos likumā noteiktajos gadījumos.”

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc tiesībsarga pieteikuma. Tiesībsargs uzskata, ka Ministru kabineta noteiktais minimālais ienākumu līmenis ģimenes (personas) atzīšanai par trūcīgu neatbilst sociāli atbildīgas valsts principam, nenodrošina cilvēka cieņas aizsardzību un neizpilda no Satversmes 109.panta izrietošo pozitīvo pienākumu valstij sniegt personai tai nepieciešamo sociālo palīdzību.

Tiesībsargs norāda, ka trūcīgās ģimenes (personas) statusam atbilstošais minimālais ienākumu līmenis neesot pārskatīts kopš 2011. gada. Tādējādi valsts neesot izpildījusi pienākumu periodiski pārskatīt sociālās aizsardzības līmeni, cenšoties paaugstināt iedzīvotāju dzīves kvalitāti ar maksimāli pieejamiem resursiem. Nepieciešamība pēc sociālā atbalsta pasākumiem esot daudz lielākam Latvijas iedzīvotāju skaitam, nekā to šobrīd pieļauj apstrīdētā norma.

Tiesas process

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Ministru kabinetu līdz **2020. gada 13. janvārim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2020. gada 13. aprīlis. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Ketija Strazda

Satversmes tiesas priekšsēdētājas palīdze
Ketija.Strazda@satv.tiesa.gov.lv
67830749, 26200580